

գիրը այն էլ ընալ թէ մարդ զԱստուած իր փորձառութեան մէջ գտնուած տարրո՞վ պիտի մեկնէ թէ ոչ, կարելի է արգիլել ատիկա, խնդիրը միայն սա է որ եթէ մարդ պիտի մեկնէ զԱստուած ոեւէ եղանակով, իր փորձառութեան ո՞ր տարրերը պիտի գործածէ, ցած թէ բարձր, Ծիլիքական էներժիկն նոյնչափ մեր մարմինի փորձառութիւնն է — որ կը վերարտադրուի աշխարհի մէջ — որչափ անհատականութիւնը մեր ինքնագիտակցութեան փորձառութիւնն է։ Մարդ որչափ ալ նիւթապաշտ ըլլայ, ամենաջերմեռանդ քրիստոնեային նման պէտք է սուգի իր սեպհական փորձառութեան խորը, նիւթապաշտը կը փորձէ սակայն խուսափիլ ատիկէ, կրնայ բարձրացնել մարմինը փոխանակ հոգիին, ամենաստորինը փոխանակ ամենաբարձրին, իբր իր Աստուածութեան մեկնութիւնը։ Երկու պարագային մէջ ալ հաւատք է ասիկա, սակայն, և նոյնպէս մարդակերպութիւն։ Քրիստոնէութեան մեթոտը, ընալ տարրեր էլ նիւթապաշտին կամ մօնիսթին մեթոտն սա

տարրերութեամբ որ փոխանակ ընտրելու աւելի ցած մաս մը փորձառութեան, կամ ենթաբերք մը փորձառութեան, Քրիստոնէութիւնը, տարրերու կարգապետութեան վրայ դասել — սկսեալ Ֆիլիքական ստորակարգեալ էներժիկն մինչև հոգեւոր թագաւորը — արդարութեան համար հառաչող և սիրով բոցավառ ինքնագիտակից անհատականութիւնը, կ'առնէ այս վերջինը (= ինքնագիտակից անհատականութիւնը), կեանքի այս բարձրագոյն ձեւը զոր կը ճանչնայ ան, և ասիկա այնչափ բարձր և անվհատ լաւատեսութեամբ մը որ կը տարածուի երեւակայութեան ամենահեռաւոր սահմանները, իբրև միակ համապատասխան պողոտանէ ճամբորդելու համար դէպի ճշմարտութիւն Աստուծոյ մասին։ Քրիստոնեան մարդակերպական է, ինչպէս ամէն մարդ այդպէս է, բայց այդպիսի անհրաժեշտութեան մը տակ ըլլալով, կը խորհի որ մարդուն ամբողջութիւնը Աստուծոյ խորհրդանշը ըլլալու չափ ոչ մեծ է, ոչ ալ բարի։

(Շարունակելի)

X

Զ Գ Ի Տ Ե Մ

Մենակ ու լուռ, յուսակքսուր՝ չգիտեմ
Դնում եմ զո՞ւր, դառն ու իսուր՝ չգիտեմ,
Հայրենագուրդ գնում եմ ո՞ւր՝ չգիտեմ...

Անհանգրուան, անսուն, վսար գնացի՛,
Երկրէ երկիր, շուրջըս օսար, գնացի՛,
Մեն մի քայլիս քանջանք գայ՝ գնացի՛...

Ու չգայ սրտացաւ մարդ իմ նամբին,
Սիրքս բոցեց անցող, անվարդ իմ նամբին,
Լոկ օձերն են սողում՝ անհարք իմ նամբին...

Ա՛խ, այս նամբան ո՞ւր է քանում — ձայն չկա՛յ,
Յոյսի կայծն է անհետանում — ձայն չկա՛յ,
Հայրենի՛ տուն, անու՛ւտ անուն — ձայն չկա՛յ...

Մենակ ու լուռ, յուսակքսուր՝ չգիտեմ,
Դնում եմ զո՞ւր, դառն ու իսուր՝ չգիտեմ,
Հայրենագուրդ գնում եմ ո՞ւր՝ չգիտեմ...

Ա.Զ.ԱՏ Վ.ՇՏՈՒՆԻ